

2022.OBH.XX.G.12/11.

89.SZ/2023. (XI. 14.) OBHE határozat a Fővárosi Törvényszéken lefolytatandó célvizsgálat elrendeléséről

A bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (a továbbiakban: Bszi.) 76.§ (6) bekezdés b) pontja, valamint a bíróságok igazgatásáról rendelkező szabályzatról szóló 6/2015. (XI.30.) OBH utasítás (a továbbiakban: Igazgatási Szabályzat) 9.§ (1) bekezdés b) pontja, 47. § (3) bekezdése, 75.§ (1) bekezdés a) pontja, valamint 80.§-a alapján célvizsgálatot rendelék el a Fővárosi Törvényszéken – a területén működő kerületi bíróságokra is kiterjedően – a 10 éven túl folyamatban lévő elsőfokú büntető peres ügyek helyzetének feltárására.

A vizsgálat célja annak megállapítása, milyen tényezők eredményezték azt, hogy 12 elsőfokú büntető peres eljárás 10 éven túlivá vált 2023. október 31. napján.

A vizsgálat célja annak megállapítása is, hogy a Fővárosi Törvényszék Büntető Kollégiumában, illetve a Fővárosi Törvényszék területén működő kerületi bíróságok büntető ügyszakában

- miként érvényesülnek a büntető peres ügyek területén azon előírások, amelyek az ügyek ésszerű időn belüli befejezését és az eljárások elhúzódásának megakadályozását célozzák;
- milyen bírósági vezetői intézkedések születtek a fenti előírások végrehajtása érdekében, különös tekintettel a kiemelten hosszú (5 éven túli) pertartamú büntető peres ügyekre;
- ezen vezetői intézkedések mennyiben és miként hatályosultak;
- milyen egyéb intézkedések szükségesek a kiemelten hosszú (5 éven túli) pertartamú peres eljárások számának hathatós mérsékléséhez.

A 10 éven túl folyamatban lévő elsőfokú büntető peres ügyek elhúzódásának okait elsősorban a Fővárosi Törvényszék elnökének a 10 éven túli ügyekre vonatkozó felhívására negyedévente elvégzett vizsgálatok dokumentumai alapján kell megállapítani.

A vizsgálat ezen túl kiterjed a Fővárosi Törvényszék Büntető Kollégiumában és a kerületi bíróságok büntető ügyszakára vonatkozóan meghozott és a vizsgált időszakban hatályos, a vizsgálat céljához kapcsolódó valamennyi törvényszéki elnöki,

kollégiumvezetői, kerületi elnöki igazgatási intézkedésre annak formájától függetlenül; valamennyi igazgatási vizsgálatra; és a vizsgált időszakban elvégzett valamennyi igazgatási ellenőrzésre.

A vizsgálatnak fel kell tárnia azt is, hogy a jogszabályokban, OBH szabályozókban és más OBH elnöki intézkedésekben, bírósági vezetői intézkedésekben foglaltak hatályosulásának esetleges elmaradása milyen okokra vezethetők vissza; ennek orvoslása miként történt meg, továbbá, hogy e körben a szükséges vezetői intézkedések határidőben végrehajtásra kerültek-e.

A vizsgálat elvégzésére az Igazgatási Szabályzat 64.§ (1) bekezdése alapján az alábbi személyeket jelölöm ki:

- Dr. Fazekas Sándort, az OBH Bírósági Koordinációs és Felügyeleti Főosztályának főosztályvezetőjét, aki egyben a vizsgálatot végző csoport vezetője,
- Dr. Péter Zoltán Jánost, az OBH Informatikai és Elektronikus Ügyintézési Főosztályának főosztályvezetőjét,
- Dr. Sárközy Szabolcsot, a Kecskeméti Törvényszék Büntető Kollégiumának vezetőjét.

A vizsgálat kezdő időpontja: 2024. január 8.

A vizsgálat befejező időpontja: 2024. február 8.

A vizsgálati jelentés elkészítésének határideje: 2024. február 20.

A vizsgálat elvégzésére kijelöl személyek az Igazgatási Szabályzat 65.§ (1) bekezdése alapján jogosultak:

- a vizsgálat tárgyához kapcsolódóan a belső szabályzatokba, utasításokba, elnöki intézkedésekbe, határozatokba, igazgatási iratokba és nyilvántartásokba betekinteni;
- a bíróság elnökétől vagy más bírósági vezetőtől, bírótól vagy igazságügyi alkalmazottól a vizsgálat céljához kapcsolódóan szóbeli vagy írásbeli nyilatkozatot, jelentést, adatszolgáltatást vagy okiratot kérni;
- a szükséges elnöki iratokról, dokumentumokról másolatot vagy kivonatot készíteni vagy készíttetni;
- helyszíni vizsgálat során a törvényszéken és a járásbíróságokon vezetett nyilvántartásokba, bírósági iratokba betekinteni, azokból kivonatot vagy másolatot készíteni vagy készíttetni.

A vizsgálattal érintett bíróságok vagy szervezeti egységek vezetői kötelesek:

- biztosítani a vizsgálat lefolytatásához szükséges feltételeket;
- megadni a vizsgálók számára a szükséges tájékoztatásokat és a kért adatokat;
- a vizsgálókkal együttműködni.

Indokolás

A Bszi. 76.§ (6) bekezdésének b) pontja szerint az OBH elnöke a bíróságok igazgatásával kapcsolatos feladatkörében irányítja és ellenőrzi – a járásbírói elnökök kivételével – a bírósági elnökök igazgatási tevékenységét, ennek során figyelemmel kíséri a bíróságok igazgatására vonatkozó szabályok érvényesülését, az eljárási határidők és az ügyviteli szabályok megtartását, mindezek érdekében vizsgálatot rendel el.

A bíróság elnöke a Bszi. 119.§-a alapján, egyebek mellett:

- d) ellenőrzi az eljárási határidők megtartását,
- e) gondoskodik az ügyviteli és igazgatási szabályok megtartásáról,
- g) irányítja és ellenőrzi a nála alacsonyabb beosztású bírósági vezető igazgatási tevékenységét,
- l) felelős a bíróságok működésével kapcsolatban törvényben előírt személyes adatokat tartalmazó, valamint jogszabályokban vagy – az adatvédelmi szabályok figyelembe vételével – az OBH elnöke által elrendelt nyilvántartások vezetéséért, adatok szolgáltatásáért,
- m) felelős az OBH elnöke határozatainak határidőben történő végrehajtásáért,
- o) ellátja azokat az egyéb feladatokat, amelyeket jogszabály, az OBH elnökének szabályzata vagy az OBH elnökének határozata a hatáskörébe utal.

A Bszi. 120.§-a értelmében a törvényszéke elnöke irányítja és ellenőrzi a területén működő járásbírói elnökeinek igazgatási tevékenységét.

A Bszi. 124.§ (1) bekezdés c) pontja értelmében ellátja a jogszabály, az OBH elnökének szabályzata vagy az OBH elnökének határozata, továbbá a bíróság szervezeti és működési szabályzata szerint hatáskörébe utalt igazgatási feladatokat.

Az Igazgatási Szabályzat 9.§ (1) bekezdése b) pontja alapján az OBH elnöke igazgatási vizsgálatokat rendel el. A 47.§ (3) bekezdése értelmében az igazgatási vizsgálat lehet célvizsgálat. Az Igazgatási Szabályzat 80.§-a szerint a célvizsgálat konkrét tevékenységhez, témakörhöz köthető részletes áttekintés, amelynek célja, hogy a vizsgált részterületen pontos helyzetelemzés és feladatmeghatározás történjen.

Az OBH elnökének 2020. szeptember 9-én meghozott intézkedése az elhúzódó pertartamú ügyek személyes vezetői figyelemmel kísérésére, szakmai támogatás biztosítására és a szükséges helyi szintű intézkedések megtételére hívta fel a törvényszékek elnökeit.

A kiemelten hosszú, 5 éven túl folyamatos büntető peres ügyek helyzetének vizsgálata során megállapítást nyert, hogy az ilyen ügyek helyzetének összességében tapasztalható, országos szintű javulásával szemben a Fővárosi Törvényszék és a

területén működő kerületi bíróságok esetében büntető ügyszakban jelentősen kedvezőtlen tendencia tapasztalható.

Míg 2020. augusztus 31-én az országos összesítésben 180 folyamatban lévő, 5 évet meghaladó pertartamú büntető ügyből 99 ügy (55%) érintette a Fővárosi Törvényszéket és a kerületi bíróságait, addig 2023. augusztus 31-ére az országban folyamatos 191 darab 5 éven túli ügyből már 149 ügyet (78%) intéztek. Így a különösen hosszú pertartamú ügyek aránya a folyamatban lévő büntető ügyeken belül 1,9%-ra emelkedett, az országos 0,8% átlaggal szemben. Különösen kedvezőtlen fejlemény, hogy 12 ügynek a pertartama már a 10 évet is meghaladja.

A jelenlegi tendenciát tekintve a kiemelten hosszú pertartamú büntető peres ügyek terén a Fővárosi Törvényszék és kerületi bíróságai helyzetében további romlás várható.

Indokolt ezért igazgatási célvizsgálat lefolytatása annak érdekében, hogy a jelzett területen a kedvezőtlen folyamatok megállítása és hatékony orvoslása – helyi és központi igazgatási intézkedésekkel - mihamarabb megtörténhessen.

Dr. Senyei György